

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B1-8C/74/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114211452
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michaela Janečková
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2024:1114211452.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV pred sudkyňou Mgr. Michaelou Janečkovou v spore žalobcov: 1. L. L. C., M. XX.XX.XXXX, Q. T. T. X, XXX XX P., 2. L. L. C., M. XX.XX.XXXX, Q. T. T. X, XXX XX P., obaja zastúpení: JUDr. Ľuboš Noskovič, advokát, so sídlom Konventná 5, 811 03 Bratislava proti žalovanému: HYDROTOUR, cestovná kancelária, a.s., so sídlom Nám. SNP 14, 811 06 Bratislava, IČO: 31 371 981, zastúpenému: JUDr. Július Jánošík, advokát, so sídlom Klincova 35, 821 08 Bratislava, o zaplatenie 526,- EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Žalovaný m á voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia v 1. a 2. rade sa žalobou doručenu súdu dňa 15.04.2014 domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť im sumu 526,- EUR s príslušenstvom. Žalobu odôvodnili tým, že na dovolenke zakúpenej u žalovaného prejavili záujem o výlet na ostrov Fogo, ktorý sa mal konať dňa 25.08.2013, pričom bol preložený na deň 26.08.2013. Delegátke odovzdali hotovosť 526,- EUR, bolo im dané iba potvrdenie o zaplatení, nebola im odovzdaná žiadna zmluva o obstaraní, resp. sprostredkovaní zájazdu, ktorá by o.i. obsahovala údaje o možnosti odstúpenia od zmluvy a stornovacie podmienky. Žalobca v 1. rade utrpel úraz členka, o uvedenom bezodkladne informoval delegátku, ktorá mala vedomosť, že bol nútený navštíviť nemocnicu za účelom lekárskeho ošetrenia. Žalobca v 1. rade vyžadoval starostlivosť manželky, žalobkyne v 2. rade, nemohli sa preto objektívne zúčastniť výletu. Od delegátky žiadali priamo na mieste vrátenie prostriedkov vo výške 526,- EUR, čo bolo z jej strany odmietnuté. Po návrate z dovolenky žalobcovia uplatnili svoje nároky u žalovaného, ktorý ich odmietol uznať. Žalobcovia prejavili záujem o zmluvu o obstaraní zájazdu priamo u delegáta žalovaného a žalovaný bol povinný predložiť zmluvu podľa § 741a OZ, ktorá vyžaduje písomnú formu. Zmluvný vzťah v časti obstarania fakultatívneho zájazdu medzi stranami nikdy nevznikol. Žalovaný sa v liste zo dňa 01.10.2013 odvolával na skutočnosť, že fakultatívne výlety sú organizované zahraničným touroperátorom, spoločnosťou Cross Roads. Žalobcom pri odovzdávaní finančných prostriedkov za výlet delegátovi žalovaného nebola oznámená táto skutočnosť ani odovzdaná sprostredkovateľská zmluva medzi žalovaným a partnerskou cestovnou kanceláriou v zahraničí. Tiež by išlo o druh spotrebiteľskej zmluvy. Žalobcovia mali za to, že na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, keďže mu bolo poskytnuté plnenie bez právneho dôvodu (plnenie bolo poskytnuté delegátke žalovaného a nie partnerskej cestovnej kancelárii). Žalovaný bol povinný dodržiavať Etický kódex cestovných kancelárií a cestovných agentúr - členov Slovenskej asociácie cestovných kancelárií a cestovných agentúr, ako aj stanovky asociácie. Žalobcovia sa dožadovali primeranej kompenzácie od doby podanej reklamácie, žalovaný svojím konaním porušil spotrebiteľsko-právnu ochranu, ktorú im zákon zaručuje. Konanie žalovaného (neinformovanie o dôležitých informáciách - stornovacích podmienkach, resp. nepredloženie

zmluvy) je spôsobilé viesť k porušovaniu, resp. obchádzaniu zákona, ako aj k ohrozeniu ostatných spotrebiteľov a súťažiteľov, taktiež je spôsobilé vykazovať znaky nekalej obchodnej praktiky a konania v rozpore so zachovaním odbornej starostlivosti a s dobrými mravmi.

2. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Uviedol, že žalobcovia nepreukázali, že by mali záujem o uzavretie zmluvy o obstaraní zájazdu na ostrov Fogo a že im takýto zájazd bol žalovaným ponúkaný. Predmetom zmluvy uzavretej so žalovaným neboli fakultatívne výlety, výlet bolo možné zaobstarať sprostredkované delegátom žalovaného priamo na mieste pobytu. Organizátorom výletu nebol žalovaný, pričom fakultatívny výlet na ostrov Fogo nebol zájazdom podľa § 741a a nasl. OZ. Zájazd nie je kombinácia služieb zostavená až na základe individuálnej požiadavky (§ 2 ods. 3 písm. a) zákona č. 281/2001 Z.z.). Za zájazd sa považuje vopred pripravená kombinácia služieb - dopravy, ubytovania alebo inej služby, ak sa služba poskytuje dlhšie ako 24 hodín alebo ak zahŕňa ubytovanie cez noc, čo výlet na Fogo nespĺňal. Z dôležitých informácií platných pre zájazdy organizované žalovaným LETO 2013, ktoré boli súčasťou katalógu LETO 2013 a ktorý bol súčasťou zmluvy o obstaraní zájazdu, vyplýva, že reklamácie týkajúce sa fakultatívnych výletov je nevyhnutné riešiť v mieste pobytu, pretože nie sú organizované žalovaným, ale zahraničným touroperátorom podľa ním určených obchodných podmienok. Žalobcovia podpisom zmluvy o obstaraní zájazdu vyhlásili, že sa oboznámili so všeobecnými zmluvnými podmienkami pre účasť na zájazdoch a dôležitými informáciami platnými pre zájazdy organizovanými žalovaným, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o obstaraní zájazdu. Z predloženého vouchera vyplýva, že bol vydaný spoločnosťou ROTAS CRUZADAS-CROSS ROADS, LD, so sídlom Cabo Verde, ktorá organizovala fakultatívne výlety. Z uvedeného dokladu nevyplýva, že by žalovaný prevzal prostriedky v sume 526,- EUR. Žalobcovia si voči žalovanému uplatňovali nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia ako plnenia bez právneho dôvodu. Žalobcovia nepreukázali, že by sumu 526,- EUR plnili žalovanému, že by žalovaný takéto plnenie prijal a že takéto plnenie by bolo plnením bez právneho dôvodu. Žalobcovia nepreukázali pasívnu vecnú legitimitáciu žalovaného. Žalovaný len sprostredkoval uzavretie zmluvy medzi žalobcami a spoločnosťou ROTAS CRUZADAS-CROSS ROADS, LDA, ktorá fakultatívny výlet organizovala.

3. Žalovaný ďalej vo vyjadrení doručenom súdu dňa 26.05.2015 uviedol, že so zahraničným partnerom mal uzavretú zmluvu o prísľube zo dňa 01.06.2013, v ktorej sa partner zaviazal poskytnúť miestne fakultatívne výlety a zároveň sa zaviazal poskytnúť žalovanému dohodnutú odmenu/proviziu za takto vykonané výlety. Žalovaný v zmysle predmetnej zmluvy vykonával sprostredkovateľskú činnosť, predmetom ktorej bolo ponúkať možnosť objednania si fakultatívnych výletov organizovaných zahraničným zmluvným partnerom. Tvrdenie žalobcov, v zmysle ktorého je žalovaný pasívne vecne legitimovaný, keďže prijal plnenie bez splnomocnenia, je irelevantné, nakoľko aj v prípade, ak by žalovaný konal bez splnomocnenia, ten za koho sa konalo (zahraničný partner), tento úkon schválil, t.j. vyjadril súhlas s postupom žalovaného, akým prezentoval ponuku fakultatívnych výletov a prijímal peňažné plnenie za takýto fakultatívny výlet.

4. Súd (pôvodne Okresný súd Bratislava I) rozsudkom, č.k. 8C/74/2014-130, zo dňa 05.04.2016 uložil žalovanému, aby zaplatil žalobcom sumu 526,- EUR spolu s príslušenstvom. Krajský súd v Bratislave uznesením, č.k. 10Co/35/2017-165, zo dňa 13.12.2018 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení o.i. uviedol, že výlet na ostrov Fogo nebol zájazdom v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 281/2001 Z.z. Plnomocenstvom zo dňa 03.06.2013, ktoré bolo prílohou dohody o brigádnickej práci študentov, bola delegátka žalovaného splnomocnená v súčinnosti s miestnym sprievodcom zabezpečovať realizáciu fakultatívnych výletov zmluvných partnerov žalovaného. Súd 1. inštancie dospel k nesprávnemu záveru, že žalovaný nepreukázal oprávnenie delegátky prijímať peňažné prostriedky za organizovanie výletov a že plnomocenstvo nepreukazuje jej vôľu plnomocenstvo prijať, keďže plnomocenstvo bolo súčasťou dohody o brigádnickej práci, a preto podpisom dohody prejavila súhlas aj s plnomocenstvom. Medzi stranami nevznikol žiaden právny vzťah, žalobcovia boli s podpisom zmluvy o obstaraní zájazdu upozornení, že fakultatívne výlety žalovaný na mieste zájazdu neorganizuje, pričom z pohľadu priemerného spotrebiteľa nemožno akceptovať námietku, že žalobcovia nemali vedomosť a pochybnosť o tom, že výlety žalovaný neorganizuje. Medzi stranami žiaden hmotnoprávny vzťah z kúpy výletu na ostrov Fogo nikdy nevznikol, žalovaný sa eventuálne mohol dopustiť bezdôvodného obohatenia iba voči miestnej kancelárii, keď nebolo sporné, že delegátka peniaze odovzdala p. A. L..

5. Súd vykonával dokazovanie výsluchom svedkov - R. N., R. Y., T. B., listinnými dôkazmi, a to: voucher č. XXXX, písomný záznam zo dňa 27.08.2013, informácie o organizácii dopravy, pobytu, odpoveď žalovaného na reklamáciu zo dňa 01.10.2013 a dňa 12.02.2014, zmluva o obstaraní zájazdu, dôležité informácie platné pre zájazdy organizované žalovaným LETO 2013, všeobecné podmienky pre účasť na zájazdoch LETO 2013, oznam o preložení výletu na Fogo, zmluva o príslube, dohoda o brigádnickej práci študentov zo dňa 03.06.2013, pokyny pred zájazdom, smernica č. 2/2013, plnomocenstvo udelené delegátke dňa 03.06.2013 a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Žalobcovia a žalovaný uzavreli dňa 16.08.2013 zmluvu o obstaraní zájazdu, predmetom ktorej bol zájazd na Kapverdy v termíne od 19.08.2013 do 29.08.2013. V zmysle poskytnutých informácií o organizácii dopravy, pobytu a miesta dovolenky bolo možné si v mieste pobytu zakúpiť fakultatívne výlety sprostredkované delegátom žalovaného. V zmysle „dôležitých informácií platných pre zájazdy organizované žalovaným LETO 2013“ bolo akékoľvek reklamácie týkajúce sa fakultatívnych výletov potrebné riešiť v mieste pobytu, pretože nie sú organizované žalovaným, ale zahraničným touroperátorom podľa ním určených obchodných podmienok.

7. Podľa vouchera č. XXXX žalobkyňa v 2. rade odovzdala hotovosť v sume 526,- EUR za účelom exkurzie na ostrov Fogo. Výlet sa mal konať dňa 26.08.2013. V záhlaví vouchera bolo predtlačené obchodné meno ROTAS CRUZADAS-CROSS ROADS, LDA s uvedením ďalších kontaktných údajov. Podľa rukou písaného oznamu zo strany delegátky došlo k oznámeniu, že výlet na Fogo sa prekladá (č.l. 48).

8. Žalobcovia v mieste pobytu dňa 29.08.2013 spísali záznam o uplatnení práva na odstránenie chyby poskytnutej služby v zmysle § 741i OZ, podľa ktorého delegátke žalovaného odovzdali hotovosť v sume 526,- EUR, o čom im bolo odovzdané iba potvrdenie o zaplatení. Nebola im poskytnutá zmluva o obstaraní, resp. sprostredkovaní zájazdu podpísaná zmluvnými stranami, ktorá by obsahovala zákonom predpísané náležitosti. Z dôvodu úrazu žalobcu v 1. rade sa výletu nemohli zúčastniť, a preto žiadali vrátenie sumy 526,- EUR.

9. Žalovaný prostredníctvom listu zo dňa 01.10.2013 uviedol, že reklamácie týkajúce sa fakultatívnych výletov bolo nutné riešiť v mieste pobytu, pretože neboli organizované žalovaným, ale zahraničným touroperátorom.

10. Spoločnosť ROTAS CRUZADAS-CROSS ROADS, LDA a žalovaný uzavreli dňa 01.06.2013 zmluvu o príslube, podľa ktorej sa miestna cestovná kancelária zaviazala poskytnúť všetky možné miestne exkurzie a exkurzie v súostroví Kapverdy, klasické alebo špeciálne, ktoré sa budú predávať hosťom žalovaného.

11. Žalovaný a delegátka R. N. uzavreli dňa 03.06.2013 dohodu o brigádnickej práci študentov, na základe ktorej bola vykonávaná práca delegátky pre destináciu Kapverdy. Delegátka bola oprávnená konať v mene zamestnávateľa výhradne v rozsahu kompetencií jej pracovného zaradenia, inak výlučne na základe udeleného plnomocenstva. Podľa plnomocenstva, ktoré tvorilo prílohu dohody, bola delegátka splnomocnená, aby v súčinnosti s miestnym sprievodcom zabezpečovala realizáciu fakultatívnych výletov zmluvných partnerov žalovaného. Podľa smernice č. X/XXXX, ktorá rovnako tvorila prílohu dohody, delegát organizuje ponuku a predaj výletov podľa dispozície a za podmienok stanovených centrárou a lokálnym zmluvným partnerom.

12. Právny zástupca žalobcov v rámci svojho prednesu uviedol, že na prvom stretnutí im delegátka odprezentovala výlety. Žalobcovia zaplatili za výlet delegátke žalovaného, tá im vystavila potvrdenie, neoboznámila ich o zmluvných alebo storno podmienkach. Tesne pred úrazom si žalobcovia našli pod dverami odkaz, že sa výlet prekladá na pondelok. Podľa § 777 OZ je sprostredkovateľ oprávnený za záujemcu konať, len ak bol na to splnomocnený s písomným plnomocenstvom. Žalovaný porušil povinnosť predložiť písomné plnomocenstvo, čím sa prijatím ceny bezdôvodne obohatil na základe neplatného právneho úkonu sprostredkovania, pretože žalovaný nebol písomne splnomocnený na prijímanie plnenia, avšak cenu výletu prijal. Pri podpise zmluvy žalovaný uviedol, že delegátom pre zvolené letovisko je p. N., t.j. tým, že žalobcovia odovzdali peniaze jej, odovzdali ich žalovanému. Delegát mohol program výletov modifikovať a bol označený logom žalovaného. Rovnako bolo zreteľné označenie žalovaného aj prostredníctvom loga na autobusoch. Delegátka prekročila svoje oprávnenie, keď

inkasovala finančné prostriedky od záujemcov a týmto prezentovala, že výlety zabezpečuje žalovaný. Neuviedla, že výlety sú organizované miestnym operátorom, nepoučila ich o storno podmienkach. Predložená zmluva o prísluže neuvádza podmienky spolupráce pre zájazd na ostrov Fogo. Žalovaný konal v rozpore s § 7 ods. 2 zákona č. 281/2001 Z.z., keď cestovná kancelária nesmie sprostredkovať zájazd pre osobu, ktorá nie je cestovnou kanceláriou. Zo zákona nevyplýva oprávnenie delegátky informovať klientov o preložení zájazdu, ak by tieto žalovaný neorganizoval.

13. Právny zástupca žalovaného v rámci svojho prednesu uviedol, že žalovaný mal s agentúrou ROTAS CRUZADAS-CROSS ROADS, LDA uzavretú zmluvu o spolupráci, plnenie za výlet bolo poskytnuté zahraničnému partnerovi prostredníctvom delegáta žalovaného. Delegátka právny vzťah s agentúrou nemala, iba žalovaný. Medzi žalovaným a miestnou cestovnou kanceláriou existoval obchodnoprávny vzťah, ktorého základy boli uvedené v zmluve o prísluže zo dňa 01.06.2013. Bola zaužívaná obchodná zvyklosť, kedy delegát zabezpečoval realizáciu výletov, ktoré zahŕňalo aj prevzatie peňazí a odovzdanie touroperátorovi, zahraničnému partnerovi. Delegátka žalobcov informovala, že výlet na ostrov Fogo bol organizovaný miestnou cestovnou agentúrou, v prípade záujmu nebol problém poskytnúť kontakt na miestnu agentúru, aby si mohli uplatniť svoje nároky.

14. Svedkyňa R. N. vo svojej výpovedi uviedla, že v lete 2013 pracovala pre žalovaného ako delegátka na základe dohody o brigádnickej práci študentov. Výlety organizoval p. A. L., majiteľ partnerskej cestovnej kancelárie. Klientov informovala o ponuke výletov, preberala peniaze od klientov, tie odovzdala miestnemu partnerovi a výlety sprevádzala. Vypisovala doklad pod hlavičkou partnerskej cestovnej kancelárie (na základe dohody s miestnou kanceláriou, nebola písomná, splnomocnil ju na to žalovaný), nevedela o tom, že by mala písomné splnomocnenie na preberanie peňazí, tvrdila, že to mala v náplni práce. Na prvom stretnutí zvyčajne klientov informovala, že výlety nie sú organizované žalovaným, ale miestnou cestovnou kanceláriou, nepamätala si, že by sa niekto z klientov pýtal, o akú kanceláriu ide a ako to bude prebiehať. Peniaze odovzdala A. L., viedla si zoznam koľko výletov bolo predaných, odovzdala ho žalovanému. Na informačných kokteiloch, stretnutiach zvyčajne udávala informácie o storno podmienkach, vrátenie peňazí nebol nikdy problém. Výlet na Fogo bol organizovaný cestovnou kanceláriou na ostrove Fogo, tak to bolo komplikované. Služby na ostrove Fogo zahŕňali autobus, raňajky, potom sa klienti autobusom presúvali po ostrove, potom bol obed a cesta späť na letisko. Toto zabezpečoval miestny partner A. L.. Pri leteckom výlete na Fogo sa peniaze nevracali, iba ak by bol náhradník. Žalobcovia jej definitívne oznámili, že sa nemôžu zúčastniť okolo 22:00 hod., kontaktovala miestneho partnera s tým, že dvaja klienti sa nemôžu výletu zúčastniť. Povedal, že nemôže vrátiť peniaze, bolo neskoro, aby sa výlet zrušil, nebolo by dosť peňazí na pokrytie celého výletu. Nepamätala si, že by sa výlet prekladal, na ozname o preložení bolo jej písmo, podpísala aj záznam o uplatnení práva žalobcov. Pečiatka miestnej cestovnej kancelárie jej bola k dispozícii, mala aj pečiatku žalovaného, na tomto turnuse sa jej pokazila a nedodali jej novú. Peniaze nebolo možné vrátiť žalovaným, lebo bolo rezervované lietadlo na Fogo. Výlet bol jednodňový, neprespávalo sa tam, na výlet sa zhromažďovali o 6:00 v hoteli.

15. Svedkyňa R. Y.Q. vo svojej výpovedi uviedla, že prvé stretnutie s delegátkou bolo v hoteli. V úvode bol uvítací príhovor delegátky, potom išli na izby. V ten istý deň ešte mali stretnutie s delegátkou. Na tomto stretnutí im boli poskytnuté informácie ohľadom zájazdu, možností hotela, na koho sa možno obracať v prípade potreby, výletov. Výlety boli opísané delegátkou v powerpointe. O alternatíve, že by sa niekto nemohol zúčastniť výletu, sa nerozprávali, nedostali žiadne informácie, o storne výletu nepadla ani zmienka. Delegátka ich neinformovala, že žalovaný neorganizuje výlety. Nevedela uviesť, koľko miestne bolo lietadlo na Fogo, zdalo sa jej plné, ale nevedela presne. Vrátili sa v podvečerných hodinách. Samotný zájazd objednával jej partner asi online, informatívny leták bol zaslaný na adresu jej partnera. Žalobcovia jej povedali, že v deň konania výletu navštívili nemocnicu, nespomínala si, že by sa výlet prekladal.

16. Svedok T. B. vo svojej výpovedi uviedol, že sa nezúčastnil stretnutia, kde delegátka prezentovala výlety. Za výlet zaplatili asi dva dni pred výletom delegátke žalovaného. Bol v tom, že výlet organizuje žalovaný. Nevedel uviesť, či lietadlo na ostrov Fogo bolo plné. Nevedel uviesť, či sa výlet prekladal. Vedel, že žalobca mal úraz. Pred odletom dostal písomné informácie.

17. Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo po zrušení prvotného rozsudku súdu prvej inštancie, právny zástupca žalobcov uviedol, že krajský súd rozhodol o odvolaní výlučne s poukazom na vyhodnotenie

nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného vo vzťahu ku kvalifikácii bezdôvodného obohatenia. Nezaoberal sa sledom pochybení zo strany žalovaného vyplývajúcich z porušenia zmluvných povinností, keď tieto majú rovnako za následok tú skutočnosť, že v ich dôsledku sa nemohli žalobcovia zúčastniť zakúpeného fakultatívneho výletu. Tieto vyplývajú predovšetkým z toho, že delegátka žalovaného si nespĺnila svoju povinnosť vyplývajúcu jej zo smernice žalovaného č. X/XXXX na strane 10, a to sprevádzať žalobcu v 1. rade k lekárovi a asistovať pri lekárskom ošetrení tlmočením a uvedené musela za delegátku suplovať žalobkyňa v 2. rade. Celé toto konanie vyplýva z doposiaľ vykonaného dokazovania, a to práve z výsluchu delegátky žalovaného, ako aj z výsluchu žalobcov. Na uvedené naposledy upriamili pozornosť aj vo vyjadrení k odvolaniu zo dňa 25.07.2016. Rovnako žalovaný prostredníctvom svojej delegátky neinformoval o konkrétnych podmienkach účasti na výletoch a stornovacích podmienkach organizátorov výletov v prípade neúčasti tak, ako to uvádza ako svoju povinnosť v zmysle dôležitých informácií, ktoré sú súčasťou zmluvy o obstaraní zájazdu. V rámci vykonaného dokazovania bolo preukázané, že ani žalobcovia a ani svedkovia neboli žiadnym spôsobom informovaní o možnostiach stornovania výletov. Táto povinnosť zároveň vyplývala aj zo smernice žalovaného č. X/XXXX. Pokiaľ ide o sprostredkovanie výletov tak, ako to prezentoval žalovaný a rovnako uvádza aj odvolací súd v bode 17, mal za to, že žalovaný nepreukázal žiadnu zmluvu o sprostredkovaní konkrétneho výletu na ostrov Fogo, keďže predmetná zmluva o príslube s tamojšou CK v článku 5 tejto zmluvy nikde neuvádza predmetný fakultatívny výlet na ostrov Fogo, ale sú v nej uvedené iné výlety v danej destinácii. S touto skutočnosťou sa odvolací súd vo svojom odôvodnení nezaoberal a mal za to, že žalovaný je oprávnený tento výlet sprostredkovať na základe predmetnej zmluvy o príslube. Celý sled konaní žalovaného na mieste destinácie evokoval tú skutočnosť, že výlet je organizovaný práve žalovaným. Ak by mal súd za preukázané, že žalovaný nebol organizátorom a nie je dôvod od neho požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia, navrhol eventuálne vzhľadom na uvedené porušenia žalovaného vyplývajúcich mu priamo zo zmluvy o zájazde, aby súd rozhodol o náhrade škody spôsobenej žalobcom v dôsledku týchto porušení. Ak by si delegátka žalovaného splnila riadne svoje povinnosti a minimálne sprevádzala žalobcu v 1. rade na lekárske vyšetreniach, žalobkyňa v 2. rade by sa v takom prípade mohla predmetného výletu zúčastniť. Zároveň neboli žalobcovia nijakým spôsobom informovaní o storno podmienkach a rovnako tak by zvažili samotné objednanie výletu cez žalovaného, ak by mali tú vedomosť, že výlet neorganizuje žalovaný, pričom z dokazovania a výsluchu svedkov je zrejmé, že delegátka žalovaného ani raz neprezentovala skutočnosť, že by výlet zabezpečoval a organizoval domáci touroperátor.

18. Právny zástupca žalovaného v reakcii na prednes právneho zástupcu žalobcov uviedol, že sa stotožňuje s právnym názorom Krajského súdu v Bratislave. Vo vzťahu k nároku uplatneného na pojednávaní mal za to, že ide o nárok vyplývajúci zo zodpovednosti za škodu, pričom počas doterajšieho priebehu konania trvajúc viac ako 10 rokov, si žalobcovia uplatňovali právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Mal za to, že takáto zásadná zmena právnej argumentácie v tomto štádiu konania nie je možná. Mal za to, že žalobcovia sa výletu nezúčastnili výlučne z dôvodov na ich strane, za čo žalovaný nemôže niesť zodpovednosť, rovnako žalovaný spravil všetko pre to, aby došlo prípadne k zníženiu škody. Rovnako s poukazom na smernicu č. X/XXXX delegátka konala v súlade s vnútornými predpismi, pričom jej náplň práce bola v tomto prípade zúčastniť sa fakultatívneho výletu, poskytnúť zúčastneným osobám služby spojené s účasťou na fakultatívnom výlete. Mal za to, že návrh žalobcov, či vo vzťahu k vydaniu bezdôvodného obohatenia, alebo náhrady škody je nedôvodný a nepreukázaný.

19. Podľa § 741a Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o obstaraní zájazdu), zmluvou o obstaraní zájazdu sa obstarávateľ (cestovná kancelária) zaväzuje, že objednávateľovi obstará vopred ponúkanú kombináciu služieb cestovného ruchu (zájazd), a objednávateľ sa zaväzuje, že zaplatí dohodnutú cenu.

20. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 281/2001 Z.z. o zájazdoch, zájazd na účely tohto zákona je vopred pripravená kombinácia najmenej dvoch z týchto služieb:

a) doprava,

b) ubytovanie,

c) iné služby, ktoré nie sú doplnkom dopravy alebo ubytovania a tvoria významnú súčasť kombinácie služieb, napríklad stravovanie, zabezpečenie sprievodcu, spoločensko-kultúrny program alebo rekreačno-športový program,

ak sa ponúkajú na predaj alebo sa predávajú za súhrnnú cenu, a ak sa služba poskytuje dlhšie ako 24 hodín, alebo ak zahŕňa ubytovanie cez noc.

21. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

22. Prvotný rozsudok súdu prvej inštancie bol uznesením odvolacieho súdu zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

23. V konaní bolo nesporné, že medzi stranami bola uzavretá zmluva o obstaraní zájazdu do destinácie Kapverdy. V mieste pobytu žalobcovia prejavili záujem o fakultatívny výlet na ostrov Fogo, ktorý bol žalobcom a ostatným klientom žalovaného ponúkaný prostredníctvom delegátky žalovaného. Žalobcovia za výlet zaplatili sumu 526,- EUR, ktorú odovzdali delegátke. Tá im následne vystavila voucher, ktorý žalobcov oprávňoval zúčastniť sa výletu a na ktorom bolo uvedené obchodné meno miestnej cestovnej kancelárie, ROTAS CRUZADAS-CROSS ROADS, LDA s uvedením ďalších identifikačných a kontaktných údajov. Ďalej nebolo sporné, že žalobcovia sa kvôli úrazu žalobcu v 1. rade fakultatívneho výletu nezúčastnili, pričom následne žalovaného žiadali o vrátenie finančných prostriedkov v cene výletu.

24. Žalobcovia uvádzali, že žalovaný im nepredložil písomnú zmluvu so všetkými predpísanými náležitosťami, predmetom ktorej by bolo obstaranie zájazdu na ostrov Fogo. Uvedený fakultatívny výlet však nebol zájazdom v zmysle ust. § 2 ods. 1 zákona č. 281/2001 Z.z., keďže v danom prípade nešlo o kombináciu dvoch služieb (doprava, ubytovanie, iné služby, ktoré nie sú doplnkom dopravy alebo ubytovania tvoriace významnú súčasť kombinácie služieb, napríklad stravovanie, zabezpečenie sprievodcu, spoločensko-kultúrny program alebo rekreačno-športový program) za podmienky, že sa služba poskytuje dlhšie ako 24 hodín, alebo ak zahŕňa ubytovanie cez noc. Ako vyplynulo zo svedeckých výpovedí, účastníci výletu sa stretávali o šiestej ráno a v podvečerných hodinách sa v rovnaký deň z výletu vrátili, t.j. služba nebola poskytovaná po dobu dlhšiu ako 24 hodín ani nedošlo k poskytnutiu ubytovania cez noc. Nebola tak daná zákonná povinnosť predložiť žalobcom zmluvu o obstaraní zájazdu so všetkými náležitosťami v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase.

25. Žalovaný sprostredkoval predaj výletov v rámci súostrovia Kapverdy pre miestnu cestovnú kanceláriu ROTAS CRUZADAS-CROSS ROADS, LDA na základe zmluvy o prísluže zo dňa 01.06.2013, podľa ktorej sa miestna cestovná kancelária zaviazala poskytnúť „všetky možné miestne exkurzie a exkurzie v súostrovi Kapverdy, klasické alebo špeciálne, ktoré sa budú predávať hosťom žalovaného.“ Hoci výlet na ostrov Fogo sa medzi výletmi uvedenými v zmluve o prísluže výslovne neuvádza, vzhľadom na všetky ďalšie okolnosti je zrejmé, že žalovaný priamo nezabezpečoval realizáciu výletov, ale jeho vôľou bolo predaj týchto výletov len sprostredkovať pre svojho miestneho zmluvného partnera. Uvedené podporuje aj skutočnosť, že v informáciách o organizácii dopravy, pobytu a miesta dovolenky poskytnutých žalobcom sa uvádza, že v mieste pobytu je možné si zakúpiť fakultatívne výlety sprostredkované delegátom žalovaného, medzi ktorými sa uvádza aj výlet na ostrov Fogo. V zmysle „dôležitých informácií platných pre zájazdy organizované žalovaným LETO 2013“, ktoré boli súčasťou katalógu LETO 2013 a ktorý bol zároveň súčasťou zmluvy o obstaraní zájazdu, akékoľvek reklamácie týkajúce sa fakultatívnych výletov bolo potrebné riešiť v mieste pobytu, pretože nie sú organizované žalovaným, ale zahraničným touroperátorom podľa ním určených obchodných podmienok. Tieto dokumenty boli žalobcom vopred poskytnuté, rovnako tak túto skutočnosť potvrdili aj ďalší účastníci zájazdu, ktorí boli v konaní vypočutí ako svedkovia. Z uvedeného je tak zrejmé, že žalovaný fakultatívne výlety v mieste pobytu neorganizoval, a teda medzi stranami sporu nevznikol zmluvný vzťah, predmetom ktorého by bolo zabezpečenie výletu na ostrov Fogo v rozsahu poskytnutia dopravy, stravy, zabezpečenia programu a podobne.

26. Žalobcovia odovzdali sumu vo výške 526,- EUR delegátke žalovaného. Delegátka R. N. vykonávala svoju činnosť pre žalovaného na základe dohody o brigádnickej práci študentov. Delegátka bola oprávnená konať v mene zamestnávateľa výhradne v rozsahu kompetencií jej pracovného zaradenia, inak výlučne na základe udeleného plnomocenstva. Podľa plnomocenstva, ktoré tvorilo prílohu dohody, bola delegátka splnomocnená, aby v súčinnosti s miestnym sprievodcom zabezpečovala realizáciu

fakultatívnych výletov zmluvných partnerov žalovaného. Podľa smernice č. X/XXXX, ktorá rovnako tvorila prílohu dohody, delegát organizuje ponuku a predaj výletov podľa dispozícií a za podmienok stanovených centrálou a lokálnym zmluvným partnerom. Plnomocenstvo tvorilo neoddeliteľnú súčasť dohody, ktorú delegátka podpísala, a teda prejavila vôľu byť viazaná jej ustanoveniami. Námietku žalobcov, že delegátka priamo v písomnom vyhotovení plnomocenstva neprejavila vôľu plnomocenstvo prijať, súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Navyše, pokiaľ delegátka v rozsahu plnomocenstva realizovala faktické úkony v súvislosti s organizáciou výletov, ako prezentovanie ponuky výletov klientom žalovaného, prijímanie hotovosti na úhradu ceny výletov, sprevádzanie klientov, potom bola jednoznačne daná vôľa delegátky konať v rozsahu udeleného plnomocenstva. Pokiaľ sa výlety ponúkali za odplatu, potom možno dôvodne za súčasť zabezpečovania realizácie výletov považovať aj prijímanie peňažných prostriedkov v rozsahu ceny výletov. Delegátka žalovaného nekonala nad rámec svojho oprávnenia, keď od žalobcov prijala peňažné prostriedky v sume 526,- EUR. Tieto následne odovzdala majiteľovi miestnej cestovnej kancelárie, p. A. L..

27. Žalobcovia svoj nárok definovali ako bezdôvodné obohatenie, pôvodne ako plnenie poskytnuté bez právneho dôvodu, následne uvádzali, že k plneniu došlo na základe neplatného právneho úkonu. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Pojmovým znakom bezdôvodného obohatenia je získanie majetkového prospechu. Delegátka žalovaného v rámci svojej výpovede uviedla, že peniaze, ktoré jej boli odovzdané žalobcami na účel zaplataenia ceny fakultatívneho výletu, ďalej odovzdala p. A. L.. Táto skutočnosť nebola v konaní rozporovaná. Žalovaný tak nezískal na úkor žalobcov peňažné prostriedky v sume 526,- EUR. Rovnako nemožno súhlasiť s názorom, že k poskytnutiu týchto prostriedkov delegátke žalovaného došlo bez právneho dôvodu, resp. na základe neplatného právneho úkonu. Delegátka bola žalovaným riadne splnomocnená, aby v súčinnosti s miestnym sprievodcom zabezpečovala realizáciu fakultatívnych výletov zmluvných partnerov žalovaného (t.j. vrátane prijímania prostriedkov na úhradu ceny výletu, ktoré následne ďalej odovzdala zmluvnému partnerovi), pričom žalovaný tieto výlety sprostredkoval na základe zmluvy o príslube. Zmluva o príslube bola uzavretá medzi žalovaným a miestnou cestovnou kanceláriou, nie medzi stranami sporu, t.j. nemožno súhlasiť ani s argumentáciou žalobcov, že k plneniu v prospech žalovaného došlo na základe neplatného právneho úkonu sprostredkovania, ktorá bola prednesená na pojednávaní dňa 26.03.2015. Zväzkový vzťah z bezdôvodného obohatenia vzniká medzi tým, kto sa bezdôvodne obohatil a tým, na úkor koho bolo bezdôvodné obohatenie získané. Pokiaľ žalobcovia tvrdili, že žalovaný na ich úkor získal majetkový prospech na základe neplatného právneho úkonu, potom by takýto právny úkon (ktorý sa neskôr ukázal ako neplatný) musel byť uzavretý medzi žalobcami a žalovaným a nie medzi žalovaným a treťou osobou. Podstatnou skutočnosťou však ostáva, že žalovaný na úkor žalobcov nezískal žiaden majetkový prospech v rozsahu 526,- EUR, a preto sa žalovaný nemohol bezdôvodne obohatiť.

28. Žalobcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní dňa 27.02.2024 žiadali, aby súd eventuálne vzhľadom na porušenia žalovaného vyplývajúce mu priamo zo zmluvy o obstaraní zájazdu rozhodol o náhrade škody spôsobenej žalobcom v dôsledku týchto porušení. Žalobcovia svoj nárok definovali ako bezdôvodné obohatenie, pôvodne ako majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, následne ako plnením získaným na základe neplatného právneho úkonu. Občianske súdne konanie je ovládané zásadou dispozičnou a prejednacou, je teda vecou žalobcu, čo učíní predmetom konania a aké skutkové okolnosti vnesie do konania. Predmetom občianskeho súdneho konania je žalobcom uplatnený procesný nárok, ktorý je vymedzený predmetom (žalobným petitom) a základom, ktorý tvoria právne relevantné skutočnosti, na ktorých žalobca svoj nárok zakladá (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.01.2013, sp. zn. 22Cdo/4072/2011). Pokiaľ žalobcovia vymedzili svoj nárok tvrdením, že delegátka žalovaného konala nad rámec udeleného plnomocenstva, resp. že ani neprejavila vôľu plnomocenstvo prijať, a teda peňažné prostriedky jej poskytli bez právneho dôvodu, resp. že žalovaný prijal peňažné prostriedky na základe neplatného právneho úkonu sprostredkovania, jednoznačne tým individualizovali predmet konania, nezameniteľný s inou finančnou požiadavkou voči žalovanému. Táto individualizácia je nevyhnutná nielen pre spôsob procesnej obrany žalovaného, vymedzenie okruhu sporných a nesporných skutočností, ale tiež pre posúdenie prípadnej prekážky veci začatej alebo veci právoplatne rozhodnutej. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu sa skúma existencia predpokladov, ako porušenie právnej povinnosti, vznik škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie. V prípade, že by si žalobcovia chceli uplatňovať svoj nárok na tom skutkovom základe, že by porušením právnej povinnosti žalovaného došlo k vzniku

majetkovej ujmy na strane žalobcov, zmenili by tým svoju žalobu po skutkovej aj právnej stránke. Vzhľadom na to, že k tejto argumentácii žalobcovia pristúpili až v značnom časovom odstupe po začatí konania, zároveň po tom, ako bol prvý rozsudok súdu prvej inštancie zrušený odvolacím súdom, súd na takúto argumentáciu žalobcov neprihliadol.

29. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, vykonané dokazovanie a citované zákonné ustanovenia súd vyhodnotil žalobu ako nedôvodnú, a preto ju zamietol.

30. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný mal vo veci plný úspech, a preto mu prislúcha nárok na náhradu trov konania. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.